

Атоқли шоир Мақсуд Шайхондиннинг қуйидаги ўли сатрлари бор: «Умрлар бўладики, мангуликка тирикдир». Умр дегани бу йиллардан иборат, йиллар эса ойлардан, ҳафтадан, кунлардан иборат.

1991 йилнинг 31 августидан катта воқеа содир бўлди. Бу муҳаббат дўстлар кулиб, Ватан деганлар кўз-да шаққатдор ёш билан аштитди. Шу кун муҳаббат Президентимиз Исроҳ Каримов Ўзбекистон Республикаси мустақил, озод, тенглар ичра тенг, деб эълон қилди. Олам аҳли истисод кишанларини улоқтириб ташлаган халқимизни қутламоқчи шошилди.

* Дил тубидан АСРЛАРГА ТАТИГУЛИК

Қадим-қадимдан эри, озодин, ҳурлик деган тушунча қанчалар азиятланганини бизга тарихий битиклар сўзлайди. Инсон Ватан деган сўзнинг қадр-қимматини англаб етган ҳақдан бўён, ўзини шу Ватан учун қўриб қилишга тайёрлигини дил-дилидан ҳис қилган ҳақдан бўлди, тупроқни муқаддас санаб келди. Ватан тупонини кўзга сурғиб, яшайди. Юртига дўст-ёр бўлиш учун бирор қадим қўйса, унга қалбини очди.

Ўзбек халқи Ватаним деб тошлоққа ҳам меҳр берган, тупроқни қўли билан ҳайдаб, кўз ёши билан сугорган. Шу сабаб Ўзбекистон деса, мулки Турон деса юрғи ўт бўлиб ёнади. Шунинг учун ҳам ўз Ватаним асрлар давомида ёт қўлардан, ёт сўзлардан асраб келган. Бу бундан бўён ҳам асрайди.

Кунлардек чопқир, нима нарсаси бор? Мустақиллигининг илк татаналари бўлиб ўтган тоғли лаҳзалар ҳудди неча бўлгандек, ўша дамлар ёдидан тўша юраклар энтикди, тинимсиз шукронага келди.

Йиллар аргумони елаётди, азиятлар! Ҳадемай янги асрнинг ҳам қўқасини қоқамиз. Не бахти ўша қўқас кўнга юртимиз озо, мустақил бўлиб кириб боради. Бизни ўша дамба йиллар ўз тулониди олиб боради.

Шунда бенхитёр орта қарамиз. Ортимизда нима қолди? Янги аср дарвозаси олдида туриб сарҳисоб қиламиз. Шу нуқтадан назардан олиб қараганда ўтган ўз йилларимизнинг қадр-қиммати ўз асра тенг бўлди деса тўғри бўлади.

Уч йил айтишга осон. Аслида уч йил кўҳна ва

навқирон тарих учун бир бор кинрик қўқанчалик фурсат. Ҳўш, шу кинрик қўқанчалик фурсатда биз нималар қилиб улгурдик? Мустақиллигимизнинг илк йилдаёқ янгилик шабадалари уфур бошлади. Ҳар қанча қийин бўлмасин ҳар жабоҳда олға дадил қадам ташладик. Оз фурсатда жаҳоннинг манаман деган қурабди давлатлари Ўзбекистон Республикасини расман тан олди. Бирин-кетин элчилар ташриф буюра бошлади.

Юз йиллаб орзу қилиб, ўзга мамлакатларга ҳавас айлаб келганимиз муқаддас байроғимиз Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бўсағасида ҳилпайиб бошлади.

Ҳа, уч йилнинг салмоғи асрлар билан ўлчанарди. Ҳар лаҳзаимиз, ҳар соатимиз шунчалар шиддаткор. Ривоят қилишларича Тошкентдек шаҳри азиям меҳмон ташриф буюрса дастлаб меҳмон эғлиб, таъзим қилиб қутиб олар экан. Меҳмондан сўнг довраҳтарлар эғлиб таъзим қилар экан.

— Нера ундай қилисан? — деб сўрабди зилот сув дараклардан.

— Меҳмон бизларни тип-пакдек деб ўйлабди. Истаган вақтида эғлиб бошга соя солишимизни билсин, — деб жавоб берибди дараклар. Дараклардан кейин деворлар эғлиб таъзим қилибди.

— Сенга нима бўлди? — деб сўрабди зилот сувлар. — Ахир ҳовлимизни тор деб ўйлабди меҳмонлар. — жавоб берибди деворлар. — Ахир ҳовлимиз қалбимиздек кенку.

Сўнгра гуллар таъзим қилибди.

— Сенга нима бўлди? — зилот сувлар баттар ҳайрон бўлибди.

— Одоб гуллардан бошланади, — дебди улар.

Шундан кейин сувлар ҳам мавжланиб қирғоқлардан тошибди.

Меҳмоннинг йўллари чанг-ғубордан ҳоли бўлсин, — дебди.

Ҳар йили мустақиллигининг татаналарида ана шундай ўзбекча одоб билан, саховат билан меҳмонларни кутамиз. Мустақиллик бизга қанчалар азиз ва лаъзагини барча ўз кўзи билан кўради. Олис ўлкаларга, юртимиз, меҳримиз, мустақиллигимиз қадри ҳақидаги сўмас таассуротларни бирга олиб кетадилар.

Мустақиллик майдонидан бугун чироқлар тошгача порлайди. Юлдузлар билан басма-бас қақнайди. Бугун яна олам нурафон, яқин-йирокдаги ёру биродарлар бизни байрам билан қўлашди.

Уч йилнинг таърифини оз қилдим. Аслида унга дастлаб дусторлар дойдик. Лекин уч йилнинг иззати, у берган бахт қалбимизга нақшланган. Бугун осмон қалбимиздан жилло олади. Бугун одам ҳар бир ўз-беининг қалбига қўлоқ елади.

Эй озо Ватан, жаҳон турғунча тур!

Мустақиллик байрамингиз муборак бўлсин, азиз юртошлар!

Темур УБАЙДУЛЛО.

Истиқлол шарофати билан ҳаётимизга кириб келган йилларнинг санаб адоғига етиш қийин. Жаҳонга юз тутган мустақил давлатимизга маънавий қадрлар керак. Бунинг учун ўқитиш тизимига ҳам қатор иқтисодий сиёсий рўй бериш керак. Мақсуд жиҳозланган зоналарда таълим бериш ана шу йилнинг диллидир.

Компьютер саводхонлиги йўлида амалга оширилган ишлар ҳам диққатга сазовордир. Ўзбекистоннинг экспорт ҳажми тобора кенгаймоқда. Малакали ишчилар замонавий ва қудратли дастгоҳлар ёрдамида тайёрлаётган маҳсулотларга хорижий эллардан қўпайганда кўпайиб бормоқда.

МУСТАҚИЛЛИК СОЛНОМАСИ

(УЧИНЧИ ЙИЛНИНГ ЭНГ МУҲИМ САНАЛАРИ)

1993 ЙИЛ

● 26—28 сентябрь. Ўзбекистон Республикаси Президенти Исроҳ Каримов АҚШга сафар қилди. Давлат бошчилиги Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 48-сессиясида нутқ сўзлади.

● 27—30 октябрь. Президент Исроҳ Каримов Францияга расмий давлат ташрифи қилди.

● 18—20 октябрь. Ўзбекистонга расмий ташриф билан Эрон Исроҳ Республикасининг Президенти Али Акбар Ҳошминий Рафсонжоний келди.

● 17 ноябрь. Қорақалпоғистон Республикасида Тошкент шаҳар маданияти кўллари тантанали очилди.

● 22—25 ноябрь. Ўзбекистон Республикаси Президенти расмий-амалий ташриф билан Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигида бўлди.

● 28—29 декабрь. Уч йилнинг қаққирқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессияси бўлди.

1994 ЙИЛ

● 3—5 январь. Ўзбекистон Президенти Исроҳ Каримов Ҳиндистонга сафар қилди.

● 21 январь. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» Фармони эълон қилинди.

● 27 январь—1 февраль. Президент Исроҳ Каримов Швейцариядаги Халқаро иқтисодий анжуманда иштирок этди.

● 2 март. Ўзбекистон Президенти Россияга сафар қилди.

● 21 март. Ўзбекистонда Наврўз байрами.

● 18—20 апрель. Хитой Халқ Республикаси Кенгаши раҳбари Ли Пен Ўзбекистонга ташриф буюрди.

● 25—27 апрель. Франция Республикасининг Президенти Франсуа Миттеран Ўзбекистонда бўлди.

● 5—6 май. Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XV сессияси бўлди.

● 16—19 май. Республикаимиз Президенти Исроҳ Каримов кунчиқар мамлакатни—Японияга сафар қилди.

● 30 май—10 июнь. Тошкентда биринчи марта теннис бўйича «Президент кубоги» халқаро мусобақалари бўлиб ўтди.

● 4—6 июнь. Корея Республикаси Президенти Ким Ен Сам мамлакатимизга ташриф буюрди.

● 23—24 июнь. Ўзбекистон Республикаси Президенти Исроҳ Каримов Туркияга сафар қилди.

● 8 июль. Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон давлат ва ҳукумат раҳбарлари Алматиде учрашди. Унда Ўзбекистон Президенти Исроҳ Каримовнинг бошқарув тизимини бир жойда қилиш тақлифига биноан, ягона иқтисодий макон тузиш шартномаси муҳомада қилинди.

● 1 август. Ўзбекистон миллий валютаси—сўм муомалага кирди.

ИСТИҚЛОЛ МАШЪАЛИ, ТИНЧЛИК ПОСБОНИ,

* Элчилар табриги

ҚУТЛУҒ ҚАДАМЛАР

● Пойтахтимизда кўпладан чет эл элчионалари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари фаолият кўрсатмоқда. Мустақиллик кунини арафасида муҳимияти чет мамлакатлари элчионаларида бўлиб, элчилар билан суҳбатлашди. Улар халқимизнинг энг муқаддас ва улғу байрами муносабати билан самимий тилакларини билдиришди.

Жан-Поль ВЕЗИАН,

Франциянинг Ўзбекистондаги фавқуллода ва мухтор элчиси:

— 1 сентябрь кунини Ўзбекистон халқи Мустақиллигининг уч йиллигини нишонлайди. Уч йил инсон ҳаётида муҳим муҳаббат. Лекин бу бугун бир халқ тарихи билан, айниқса сиёсий ўзининг бой тарихига эга бўлган халқимиз учун жуда қисқа вақтдир.

Франция ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатларда катта ўзгаришлар рўй бермоқда. Президент Исроҳ Каримов жаноби олийларининг 1993 йил октябрида Францияга ва Президент Франсуа Миттеран жаноби олийларининг шу йилнинг апрель ойида Ўзбекистонга ташрифи ҳамда бу ташрифлар чоғида шартномалар тузилганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Бухородаги нефтин қайта ишлаш заводи қурилиши, Тошкент аэропорти ҳаво назорати тизимини модернизациялаш — таъмирлаш иқтисодий ҳамкорлик бўйича энг катта лойиҳадир. ТЕКНИП ва ТОМСОН француз компаниялари ана шу лойиҳа устида иш олиб боришяпти. Шу билан бирга кичик ва ўрта компаниялар ҳам Ўзбекистонда фаол ишламоқдалар.

Сизга маълумки, маданият соҳасида Франция собиқ совет тузуми даврларини ҳамкорлик қила бошлаган. Бу фақатгина француз тилини ўқитишгагина таваллуқли бўлмай, археология, астрономия, зоология, математикага ҳам тегишли. Урта Осиёни тадқиқ қилиш бўйича француз институтининг ташкил этилиши Франция илмий изланишларга қанчалик эътибор бераётганини кўрсатади. Бу институт ҳам 1993 йил октябрь ойида имзолаган маданий, илмий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома доирасида иш олиб боради.

Ҳадемай Ўзбекистон ўзининг янги Парламентини сайлайди. Франция ҳам бошқа давлатлар каби бу тадбирнинг муваффақиятини ўқишга алоҳида эътибор беради.

Нгуен Ван ДАК,

Вьетнам Социалистик Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқуллода ва мухтор элчиси:

— Вьетнам Социалистик Республикасининг Ўзбекистондаги биринчи элчиси. Бу мен учун катта шарафдир. Шу нарсани таъкидлаш жоизки, 3 йил тарих учун жуда қисқа фурсат. Лекин ўлгангизда шу вақт ичиде сиёсий, иқтисодий,

Республикамизнинг мустақиллиги эришганига уч йил тўлди. У нафақат халқ руҳиятига, балки ўтмишдаги «темир девор» ортдаги бутун-бутун мамлакатлар билан ахши қўшничилиги, иқтисодий ҳамкорлик даражаларини очиб юборди.

Ўзбекистон жаҳон миқёсида мустақил давлат сифатида дедил қадамлар ташламоқда. Айни пайтда республика фирмалари жаҳоннинг 50 дан ортиқ банклари, давлат маъмурий бўлиmlари ҳамда фирмалари билан мушаккам алоқа ўрнатганлар.

Бу табиий, албатта. Чунки ҳозир Ўзбекистонда 2 мингга яқин ишлаб чиқариш биравмалари фаолият кўрсатиб турибди. Ундан кейин республикада автомобиль ҳамда темир йўллари ҳам анча ривожланган. Ҳозир «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиокомпанияси катталиги жаҳондан собиқ Иттифоқ республикалари ичиде иккинчи ўринда туради. Бугунги куннинг ўзида Ўзбекистон маҳоратли еттига еткич пахта этиштирувчи давлатлар қаторидан ўрин олган. Ўзбекистон олтин қазиб олишда муваффақиятларини бирини туради.

Ҳозирги кунда республикага халқаро фирмаларни жалб қилиш ва қўшма корхоналарни қуриш ҳам ривожланиб бормоқда. Масалан, Ўзбекистонда 1989 йили атғи иқтисоди қўшма корхона мавжуд эди. Бугунги кунда эса 150 та чет эл фирмаларининг вакиллари ишлаб турибди. 400 та иқтисодий алоқа қатнашчилари фаолият кўрсатмоқда. Шулардан 80 таси қўшма корхоналардир. 10 та корхона эса фақат чет эл сармоялари иштирокида фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистон ҳозир Германия, Япония, Жанубий Корея, Франция, Туркия, Италия ва бошқа кўпладан ривожланган мамлакатлар бевосита қўшма корхоналари билан алоқа қадор. Мисол учун Япония билан автосервис, Италия билан халқ истеъмол буюмлари, Корея ва Германия билан ав-

* Ўзбекистон ва жаҳон ҲАМКОРЛИК ДАРВОЗАЛАРИ

томобиль ишлаб чиқариш, Хитой, Сингапур, Швейцария, Бирлашган Араб Амирликлари билан туризм, хонатлас, термос ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш, АҚШ билан ногиронлар аравачалари, электрон-хисоблаш машиналари соҳалари бўйича ҳамкорлик қилинмоқда.

Кейинги пайтларда Ўзбекистонга чет эл сармояларини жалб қилиш борасида ҳам анча ишлаб қилинмоқда. Охирги уч йил ичиде республикада бир қанча катта-катта лойиҳаларга чет эл сармояларини жалб қилиш борасида ҳам анча ишлаб қилинмоқда. Охирги уч йил ичиде республикада бир қанча катта-катта лойиҳаларга чет эл сармояларини жалб қилиш борасида ҳам анча ишлаб қилинмоқда. Охирги уч йил ичиде республикада бир қанча катта-катта лойиҳаларга чет эл сармояларини жалб қилиш борасида ҳам анча ишлаб қилинмоқда. Охирги уч йил ичиде республикада бир қанча катта-катта лойиҳаларга чет эл сармояларини жалб қилиш борасида ҳам анча ишлаб қилинмоқда.

Шу билан бир қаторда муаммолар ҳам йўқ эмас. Масалан, ҳозир Ўзбекистонга маҳ-

сулот келтириш учун бутун Ҳамдўстлик мамлакатлари оралиги ўтишиш керак. Бу эса қўшимча харажатларни талаб қилади. Еки четга чиқарилаётган маҳсулотларни қадоллаш муаммоларини олаёлик. Ҳозирги кунда кўпладан корхоналарда маҳсулотларни ўрш масалалари ҳал қилинмаган. Устига устак қадоллашган маҳсулотлар ҳам жаҳон талабларига жавоб бермайди.

Шуларга қарамадан юқориде таъкидлаганимиздек, уч йил ичиде Ўзбекистон билан алоқада бўлган давлатлар рўйхати ўсимоқда. Масалан, ҳозир республикаимиз пахтани экспорт қилишда дунёда тўртинчи ўринга чиқиб олди. Бундан ташқари деҳқонларимиз пахта этиштиришда улкан тажрибага эга. Бу тажрибаларини бошқа мамлакатларда ҳам қўллаш бўлади. Бу ва бошқа иқтисодий алоқаларимиз эртанги кунга ишонч билан қарашга тўла асос бўла олади.

Ғулом ЮСУПОВ.

* Истиқлол-тақдиримда
Тер тўкиш
бурчимиз

Бугунги шиддатли кунларимизнинг ўзи бир тарих. Ўзбекистон мустақиллигини дунёга кўз-қўлаш, юртимизни тараққиёт эгитган давлатлар қаторига қўшиш шу тупонда яшаватган ҳар бир кишидан чинакам фидойиликни, меҳр-муҳаббат ва ихлос билан тер тўкиш ишларини талаб қилади.

Юртимиз истиқлолнинг дастлабки йиллари бўлиб ўтган воқеаларнинг гувоҳи бўлиш мен учун катта бахтдир. Истиқлолнинг уч йили давомида улғу бобоқалонимиз Алишер Навоий номидаги Миллий бог, ҳашаматли «Туркистон» саройи, соҳибқирон Амир Темур ҳайкали, Мирзо Улуғбек макбумин кўриб битказишда меннинг ҳам улғушим борлигидан беҳад мамнунман. Яна қанча меҳнат қилиб бўлса қанча тейарман. Чунки пешона теримиз қанчалар кўп томса, истиқлолимиз шунчалар мустақил бўлади.

Ақбар ОТАБЕКОВ,
курувчи.

Минг бор
розиман

Мустақиллик ҳар бир ўзбек хонадонига чиройли ўзбек удуларини олиб келди. Уларда ўзбекининг беқлиги аққол намоён бўлди. Эндиликда халқимиз қаддини тик тутиб юрди, кўниси истиқлол шомли тоғиб яраб-яшаватди. Шундай кунларга етиб келганимиз учун тақдиримдан минг бор розиман.

Санаёт соҳасида ҳам истиқлолнинг ўрни беқисдор. Илгарилари юқоридан «Мана бу спектаклин кўй, ананисини қўйма» деган буйруқлар кўп бўларди. Ҳозир биз автёрларга анча эркинлик бор.

Менинг истаким: Ўзбекистон — жонаган Ватанимиз тараққиёт ривожланган етун давлатлар қаторидан жой олсин. Иби Сино, Ал-Беруний, Алишер Навоий, Улуғбек Мирзо, Бобур, Нодирбегишлар юрти бўлган дийримииз фарзанди мустақил билим, эҳдо, қомил инсонлар бўлиб етишсин!

Тўтхон ЮСУПОВА,
Ўзбекистон халқ артисти.

Янгилаш, ҳақиқий демократик эркинлик эришиш ва иқтисодий жиҳатдан муваффақ бўлиш жамият тизимига тўғриваришнинг асосий шартлари.

Республикамиз мустақиллигини қўлга киритгандан сўнг янги давр, иқтисодий-иқтисодий ҳаётнинг барча жиҳатларида ислохотлар ўтказиш зарур эканлигини кўрсатди. Мустақиллик мамлакатимиз илм аҳли элига ҳам ўзига хос вазифаларни амалга оширишни юқлади. Ҳар бир соҳанинг ўзига бўлган фани ривожлантираётган, уни ишлаб чиқаришга бевосита таъсир қилиш бугунги куннинг асосий талабига айланди. Бу борада Ўзбекистон Фанлар академиясининг амалга ошираётган ишлари хусусида академиянинг вице-президенти Абдували АБДУВАХОБОВ қуйидагиларни сўзлаб берди.

* Фан уфқлари

ОЛТИН ЗАРВАРАҚ

— Ҳозирги янги давр биз илм аҳлидан янги ҳаёт, янги режа ва мақсадлар асосида ишлашни талаб этмоқда. Айниқса, республикамиз мустақилликка эришгач академиямиз олдига бундан кейин қайси йўналиш бўйича ишлаш кераклиги масаласи кўндаланг бўлди. Табиийки, ўз-ўзидан муаммолар ҳам юзага келди. Чунки собиқ Иттифок республикалари ўртасидаги иқтисодий алоқаларнинг ўзгариши, илмни мустақил олиб кетишга тўқнаш қилди. Корхона ва таъкилотлар ишлаб чиқариш бир-лашмалари ҳам иқтисодий таназзул юз берди. Уни бартараф этиш, иқтисодий тангликдан чиқариш учун эса ўзаро ҳамкорлик, фанга бўлган эътибор зарурдир. Бу ҳақда юрбошимизнинг Фанлар академиясининг умумий йиғилишида қилган маърузалари аҳамияти жиҳатидан гоёт муҳимдир. Республикаимизнинг энг асосий соҳаларидан бири бўлган қишлоқ хўжалигига фаннинг кенг жорий этиши, айниқса деҳқончиликда агротехника ва агробиология усуллардан фойдаланишни таъқозо этади. Шунингдек ишлаб чиқаришни юксалтириш учун фанга бўлган эътиборни кучайтириш лозим. Мамлакатимиз таркибидини фансиз, хусусан фундаментал фанларсиз тасаввур

қилиб бўлмайди. Уни ривожлантириш билан амалий фан равнақига йўл очилади.

— Мустақиллик тўғрисида мамлакатимиз фанининг бундан кейинги ривожланишини белгилаб берувчи омиллар нимага асосланади?

Биринчи гада республикамиз иқтисодийни юксалтириш учун энг муҳим омил бу юртининг табиий бойликлари. Улардан оқилон ва тежаб фойдаланиш жамиятимизнинг оёққа туриб олинган ва тўқ яшашга имкон беради. Бу ҳам аниқ фанларнинг ривожлантириш тўғрисида амалга ошади. Умуман назарий жиҳатдан мамлакатимиз фани кўп соҳалар бўйича баъзи давлатлардан устун.

Фан ва техникага суяниб ўз иқтисодий йўналишларини белгилаб оёққа турган давлатлар талайгина. Шулардан Жанубий Корея ҳамда Япония бизга намуна бўла олади. Республикаимиз иқтисодийнинг ривожлантиришда яна бир кенча имкониятлар мавжуд. Бу борада ҳалқимиз дунёқароши, маънавияти, минг йиллик тарихи, урф-одатлари, шарқ фалсафасидан келиб чиққан ҳолда иш тутишимиз лозим. Бу йўналишларини эса олимулманининг ўзлари ишлаб чиқишлари керак. Миллий қадриятлар, маънавий меросни тарғиб қилиш муҳимдир. Чунки тарихда ҳеч қайси мамлакат маънавиятсиз ривожланмаган. Қадимдан ҳалқимиз олиму фузалоларни жуда ҳурмат қилиб келган. Ҳозирги пайтда ҳалқимиз орасида ана шу туйғуни қайтадан тикламоғимиз, жамоатчиликнинг фанга бўлган қизиқишини, муносабатини ўзгартириш ҳам энг асосий омиллардан ҳисобланади.

— Мамлакатимиз ўз мустақиллигининг учинчи йилини нишонлапти. Бу йил ўзбек фани ҳаётида қандай муҳим ўзгаришлар бўлди?

— Истиқлол биз учун жуда катта незматдир. У бизга ҳурилик, ўз еримизга моддий ва маънавий бойликларимизга ўзимиз эгалик қилиш ҳуқуқини берди. Унинг шарофати билан буюк миллат сифатида қад рўсталамиз. Шу боис мустақиллик биз учун қадриятдир.

Ўзбекистон Фанлар академияси, умуман ўзбек фани учун бу йил эсда қоларли тарихий йиллардан бири бўлди. Чунки биз ўз йўналишимизни, бундан кейинги тараққиётимиз ривожини аниқ белгилаб олдик. Илм-фан соҳасида турли ҳорижий давлатлар билан, шунингдек мамлакатимиздаги ишлаб чиқариш корхоналари билан ўзаро ҳамкорлигини кенг йўлга қўйдик. Айниқса, юрбошимиз Ислам Каримовнинг Фанлар академиясидан бўлган уршувашда қилган маърузалари ўзбек фанининг ривожланиши, тез орада илгор мамлакатлар фани билан рақобатлаша оладиган кучли соҳалардан бирига айланишига умид уюртди. Ўйлаётганимиз иштиқлолнинг ҳар бир йили ўзбек фани тарихида олтин зерварақ бўлиб қолади.

Назира СОДИҚОВА ёзиб олди.

* Тўғна тўғна билан

«ГУЛЛА, ЯШНА,

ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОН!»

Ўзбекистон мўйқалам усталари мустақиллик байрамини катта кўтаринчилик билан кўтиб олмоқдалар. Уларнинг энг сара асарлари бизга чексиз илҳом бағишлаган истиқлолни тараннум этмоқда. Қуни кеча Республикани Расоомлар уюшмаси кўргазмалар залида «Гулла, яшна, жонажон Ўзбекистон!» деб номланган йиллик кўргазма тантакали суратда очилди. Кўргазмага 200 асар қўйилди. Муаллифлар орасида Ўзбекистон халқ рассоми Насимат Қўлиёнов, Рузи Чориев, Алишер Мирзаев, Баҳодир Жалолов ва бошқалардан тўғна иштиқлоли ёш мусавирларнинг суратлари ҳам ўрин олган. Уларда жонажон навайнининг аjoyиб мавзалари, халқимизнинг бунёдкорона ишлари ўз асосини тошган. Ўнг қувончли, шу қушларда кўргазмадан томошабинлар оёғи узилмапти. Сиз ҳам келинг, азизлар, иштиқорлик ила кўтамоғ.

Раҳим АХМЕДОВ,
Ўзбекистон рассомлар уюшмаси
расни, Ўзбекистон халқ рассоми.

МУШОИРАГА МАРҲАМАТ

Иштиқлол ҳар бир инсонда қайноқ илҳом бағишлагани шубҳасиз. Шомларнинг назмида истиқлол, носирларнинг биткиларида мустақиллик шукронаси. Айтин мункини, энг яхши шеърларимиз мустақиллигимизнинг ўз йиллигига бағишланди. Уюшмамиз аъзолари бўлган барча адиблар маҳалларда, туманларда бўлиб тантаналарда иштиқор этишлар.

Энг катта мушоира эса улуг бобоимиз Алишер Навоий ҳайкали пойида. Ўзбекистон миллий боғида бўлиб ўтади. Унда халқимизнинг ардоқли шоирлари ва иштиқлоли ёш қаламкашлар иштиқор этадилар. Биз иш-р мушоирасида барча назм илҳомандларини тақлиф этамиз.

Тўра МИРЗОЕВ

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг котиби.

ҲАҚИҚАТ ОҲАНГЛАРИ

Ўз юртининг чинакам фарзанди бўлган ижодкор Ватан мустақиллиги туйғуси билан яшамоғи керак. Республикаимиз композитор ва бастакорлари мустақиллигимизнинг ўз йиллигини янги-янги асарлар билан кўтиб олишяпти. Таниқли композитор Улугбек Мусаев янги балетини якунида арафасида, Мирсодиқ Тоқиев эса «Эн саккизи» симфониясини ёзиб тутатди. Бу йил Баҳодир Лутфуллаев ва Тўлқин Қурбонов учун сермаҳсул йил бўлди. Улар хор ва оркестр учун «Қасида»лар яратишди. Абдуҳошим Исмоилов, Ҳабибулло Раҳимов, Раҳматқон Турсунов, Фарҳод Алимов сингари бастакор ва композиторларимиз янги қўшиқлар, кантаталар ёзишди. Ҳазим ҳам Абдулла Ориповнинг «Ватан», Жуманиёз Жабборовнинг «Шодлик вальси» шеърларига мусиқа басталадим.

Рустам АБДУЛЛАЕВ,

Ўзбекистон композиторлар ва бастакорлар уюшмасининг котиби, Республика Давлат мукофоти соҳиби.

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ЯНГИ БОСҚИЧДА

1 сентябрь
Ўзбекистон Республикаси
мустақиллиги кўни

● Халқимиз мустақил юртимизда истиқлол навадасини суратган бир пайтда мактабларда янги ўқув йили бошлади. Биринчи соат мустақиллик дарслари ўтлади. Ушбу кўтуғу дамларга пойтахтимиз маорифчилари ҳам муносиб ютуқлар билан келишмоқда. Биз

Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла ИҲУДШЕВга бир неча савол билан мурожаат этдик.

— Ҳамидулла Қаймович, Республикаимиз мустақиллигининг уч йиллиги барча соҳа кишилари томонидан қизғин нишонланмоқда. Ўтган вақт мобайнида шаҳар халқ таълими тизимига қўлга киритилган асосий ютуқлар тўғрисида гапириб берамиз.

Мустақиллик шарофати билан ўтган давр ичида кўп ўзгаришлар қилинганлиги айтиб ўтишим мумкин. «Халқ таълими» тўғрисидаги «Халқ таълими» қўнида қандай янги шакл ва услублардан фойдаланилган?

— Бугунги кунда ўқув муассасаларида 300 дан ортиқ ижодий ўқув дастурлари мавжуд. Улардан танлаб олиш мактабга таълим йўналишини аниқлаш, ўқил-қизларимизнинг ҳаётга яхши тайёргарлик қўришлари асоси беради. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида иқтисодий билимлар беришга айланишга катта эътибор беришмоқда. Юзага келган иқтисодий муносабатлар ишчи мутахассислар тайёрлашда ҳам ўзгаришлар қилинганлиги таъқозо этмоқда. Шу боис ҳам хунар-техника таълими соҳасида биринчи авиация лицейи 33-хунар-техника билим юрти базасида ташкил этилди. Айни пайтда эса темир йўл, машинасозлик, қурилиш, техника ва бошқа йўналишлар бўйича касб маҳорати сирлари ўргатилаётган бундай ўқув масканларининг сони 7 тага етди.

Халқ таълими тизимига катталарга таълим бериш марказлари очилгани ҳам қувончлидир. Ушбу маскан-

ларда болалар ўрта маълумот олиш билан бирга мутахассисликка ҳам эга бўлишяпти. 45-катталар таълими маркази қошидаги миллий лицейда амалий санъат бўйича махсус синфлар очилди. Бу ерда амалий санъат, халқ хунаромчилиги, миллий кийимлар дизайнери каби мутахассисларга эга бўлган болалар мактабдан ташқари муассасаларда тўғарак раҳбари ёш болаларнинг синфларида меҳнат таълими ўқитувчиси бўлиб ишлаш ҳуқуқини қўлга киритишди.

Ўқув наараинга тест синовлари асосидаги таълим ва билимлар назорати пенг жорий этиляпти. Бу йил Мирзо Улугбек туманидаги мактаблардаги битирув имтиҳонлари шу усулда ўтказилди. Ўқитувчиларга яқиндан ёрдам бериш мақсадида предметлар бўйича тест масалалари ишлаб чиқилди, напрга тайёрланган. Халқ таълимидаги бундай хайрли ўзгаришларни яна кўпайиб келтириш мумкин.

Ўз мустақиллигимизни қўлга киритган пайтдан бери ўтган давр ичида тўплаган тақрибамиз шунини кўрсатмоқдаки, таълим янги, сифатли босқичга ўтди. Бу босқичда олимизда турган йиллиқлик билан муаммолар кам эмас. Биз уларни енгиб, келажакка соғом, ҳар томонлама баркамол авлодини етказиб бериш учун бор билим ва маҳоратимизни аямиз.

Сўхбатдош
Сатдулла ШОДИЕВ.

ҲАҚСЕВАР, ОНА ЮРТ, МАНГУ БЎЛ ОБОД!

* Мушоира

ЭРТАСИ ЭНГ БУЮК ЮРТИМ

Муборак, жон ўлкам қўтуғу айёминг,
Фазолар қўйида жаранглар номинг,
Истиқлол келтирган эркинлик, шодлик,
Рўбига чимокда мақсадинг—коминг.
Тўпроғи тавбаруқ Ўзбекистоним,
Эртаси энг буюк Ўзбекистоним,
Энда тегмоқдадур бағриниға шомол,
Еш авлод ўйнайсин соғом, баркамол,
Сен Амир Темурга азалий макон,
Хумо қуш бахш этган бахтинг беақол.
Омон бўл, обод бўл Ўзбекистоним,
Кўчра тўл, гулга тўл Ўзбекистоним.

Мен сени севурман имомин билан,
Қўзимга суртганим пок номин билан,
Сени ардоқлайман, сени ёқлайман,
Пешона торим—у имкомин билан.
Ҳақиқат қалби ёш Ўзбекистоним,
Серуном, серқуш Ўзбекистоним.
Ўлкам ёруғ йўлга чиқайтирсан,
Танглик—машвақатга чидайтирсан,
Аждодлар руҳидан олиб қуёшсин,
Барчасини енгишга чиндан қодирсан.
Тўпроғи тавбаруқ Ўзбекистоним,
Эртаси энг буюк Ўзбекистоним!

Алишер Навоий номидан Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофоти соҳиби.

ВАТАН КАЪБАСИ

Иштиқлолга етказдим
мен қам ниқлоб айлаб,
Хўригиланинг аяғида
ўзимга китоб айлаб.
Юрак ёш бермай турди
мен озодман деманга,
Тўқунда ўтган умрим
бир бошдан ҳисоб айлаб.
Кўзларим яшнов боқдим
Мустақиллик субҳига,
Эл ҳам кўтди мен қам
Туни тарин қоб айлаб.
Аллоҳга минг шукрим,
поряди Эри қуёш,
Золим ҳўқмодорларнинг
Иштиқин сароб айлаб,
Кўчмо майдонларга
сигмай кетди шод улус,
Хўррият жабҳасида
мақсудини новб айлаб.
Карнай-сурнай садоси
етди Аршн Аълоғ,
Ранго-ранг мушаклар ҳам
удан қўнға тоб айлаб.

Иштиқлол шоднасини
кўриб башар қувонди,
Дўстлар бонди ҳайратда,
Ҳангалар нтоб айлаб.
Зўлмдан озод бўлиб
Эркин нафас олдди юрт,
Эл ўз олиғини топди бот
менден нзтироб айлаб.
Мустақиллик самарини
тоғиб кўрдим, ҳар қалай,
Шавмдек умидин халқим
қўнғида офтоб айлаб.
Сўқмоқларда адошим
ёшма йиллар, алмо боз
Мустақиллик йўқини
тоғидин нитқоб айлаб,
Ўзин бахшиде этмак
юрта нймон амрндур,
Кошки, бўлсам фойди,
Казбасини меҳроб айлаб.
Улмиш, келажак
буюк юрт фарзандиман,
Бўғуни ундан буюк
кўрдим бир китоб айлаб.

«НАВРЎ» СОВҒАЛАРИ

Республика «Наврў» хайрия наамгармаси Тошкент шаҳар бўлими Мустақиллик кўнининг уч йиллигига бағишлаб пойтахтимизда ўтказилган байрам тадбирларини ўтказишга ўз улуғини қўлиш, моллиғини жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида ўз ҳисобидан иштиқор раъида 10.000 сўм маблағ ажратиб, Тошкент шаҳар ҳокимлигига ўтказишга қарор қилди.

Пойтахт туманлари ҳоким-

нашчиларига байрам оши тортлади. Республика ўқувчилар саройи қошидаги «Чаман» болалар халқ дастасининг қизилари, хонада, созада, рақоса ва сўз усталарининг томошалари ҳам қарияларга байрам нафийати ҳади этгани шубҳасиз. Юқоридagi тадбирларни амалга ошириш учун жами 15.000 сўм маблағ сарфланди.

Калон ШОДИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
«Наврў» хайрия наамгармаси раисининг биринчи ўринбосари.

ҲАЛОЛЛИК ВА МЕҲНАТ—МЕЗОН

Халқимизда доно бир нақл бор: «Олтинга киргандан ақл сўра». Чунки инсон 60—70 йиллик донадан ошгандан кейин ўз умрини чўтга солади. Ана шунда қанчаси инсонларга эътиқли келтириди, қанчаси боҳуде кетди—аён бўлади.

Инсон ўз умрининг энг сўғи лаҳзасини ҳам юрти учун фидо этиши керак. «Ҳар кун савоб иш қилинг, ҳар кун савоб иш қилсин» деган Президентимиз.

Шуқир, биз уруш ва меҳнат фахрийлари қўллаган юксекликка етиб келдик. Бу юксеклик юртимизнинг истиқлолидир. Иштиқлол деганда мен дастлаб шу қўнға етказиб келган йўлларни эслайман, келажакка эптадиган янги очилар.

Бектош РАҲИМОВ,
Ўзбекистон республикаси
фахрийлари ташкилотлари
уюшмаси кенгашининг раисини, Меҳнат Қаҳрамони.

БОШИНГИЗ ТЎЙДАН ЧИҚМАСИН

Аллоҳга мингдан минг шукроналар бўлсинки, Она-Ватанмиз — Ўзбекистонимиз мустақил, озод ва ҳур кўрадиган кулларимиз ҳам бор экан. Бу кулларга етганлар бор, етма-

мон ва динбат қайтмоқда. Муратли юрбошимиз Ислам Каримов биздек қарияларни доимо эъзозлайди. Минг раҳмат!

Ўзим саккизта фарзандим оқ ювюб, оқ тарваб қолга етказдим. Уларнинг баътаси муаллим, қолгани врач, бошқалари

ЭЛ ХИЗМАТИНИ ҚИЛАВЕРАМАН

Мустақиллик — бу илоҳий неъматгина эмас, бу юксак заминий соадатдир. Заминий соадат не оламим, меннинг болагимизда ато этилмади. Болагимнинг, йилгимнинг, газратли кўнларини, ойлари, йиллари истиқлол даврига тўғна келди. Не ўз қаролиғи, ўша кишилик қўларининг тафаккурда тафаккур қилдим. Дорилфунунда ўқиб юрган кезларим аjoyиб, танги, доно-юрк инсон бойбўта Дўстқоравнинг қўлзма қолда кўчирилган Абдуҳамид Чўпоннинг ҳасратли шеърлари кўн-лозиминг зангларини илк бор тазалаган орийатини, ҳаётиятини, титроқ бўлганлиги.

Шуқир, истиқлол ўз кўртакини очди. Зеро, ўша иллатлар-

ШАРАФЛИ ВА МАСЪУЛИЯТЛИ

Уч йил бўлибдики, Ватанимиз жамоли кун сайин ортиб боришти. Уни юз элликдан ортиқ катта-кичик давлатлар тан олди. Қанчадан-қанча давлатлар билан дипломатик алоқалар ўрна-тилди. Жонажон Ўзбекистонимизнинг жаҳон халқлари олдидан оёғини кўн сайин ошайпти.

Мустақиллигининг тақдиримдаги тугган ўрни беки-есдир. Сабаби истиқлол шарофати билан, ҳурматли Президентимиз Фармонига биноан бизнинг университетимиз ташкил этилди. Эндиликда мустақил Ватанимизнинг ўз элчилари, халқаро миқёсдаги ўз ҳуқуқшунослари, йирин ишбилармонлари бўлади. Бу биз учун ҳам қувончли, ҳам шарафли, ҳам масъулиятлидир.

Гофуржон УСМОНОВ,
Жаҳон иқтисоди ва дипломатияси университети халқаро ҳуқуқ факультети 3-курс талабаси.

Абдували ҚУТЕЙДИН,
шар, Усмон Носир мукофоти соҳиби.

Хатманисо САИДАҲМЕДОВА,
78 йил фарҳанг оқшони.

